Kololodi na chorvatských ostrovech

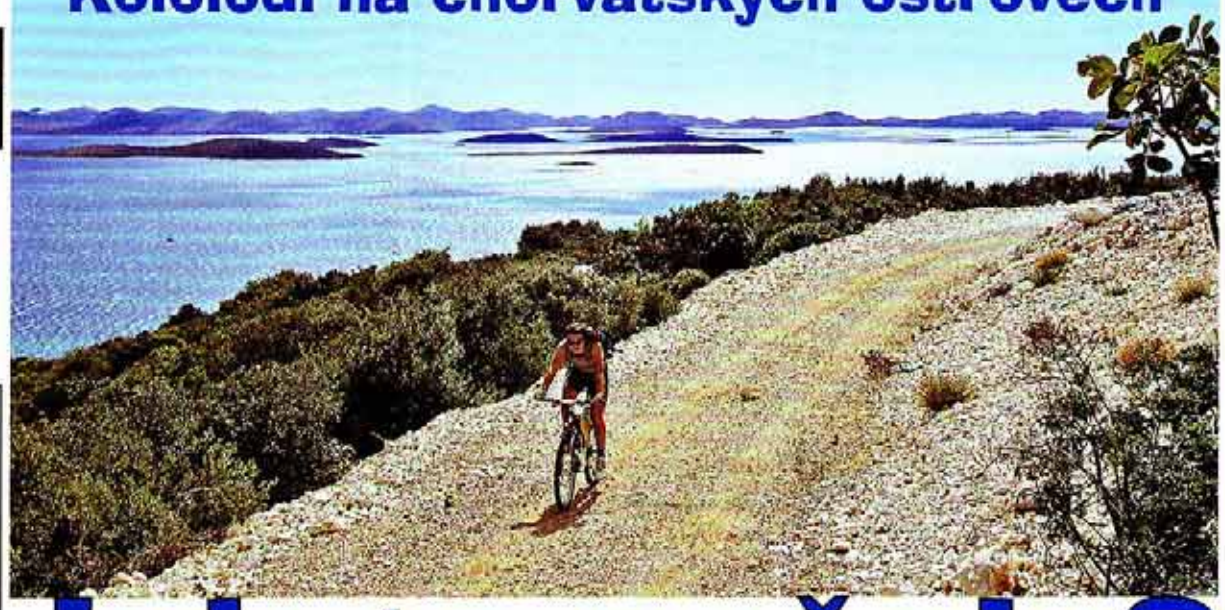

Jak to začalo?

Chorvatské ostrovy se v posledních letech staly asi nejpopulárnějším zahraničním cílem českých bikerů a cykloturistů. Odhaduje se, že každý rok tam s koly vyrazí kolem 2500 sportsmenů a sportsmenek. Hlavní část z nich tam dopraví se svou rodinnou cestovní kanceláří GEOTOUR muž, který cykloježdění po chorvatských ostrovech vymyslel – Zdeněk Kukal.

V roce 1999 přišel s prvním desetidenním zájezdem typu kolo-loď. Ten spočívá v tom, že na lodi bydlíte a na ní i přeplouváte z ostrova na ostrov. Přes den pak jedete přes jednotlivé ostrovy na kole a večer na vás loď čeká v přístavu na druhé straně ostrova. Během zájezdu tak dokonale poznáte 5–6 ostrovů (případně nějaký ten poloostrov nebo i zajímavý kousek pobřeží), vyblbnete se na kole, dosyta se vykoupete a shlédnete řadu vyhlášených kamenných ostrovních městeček. Právě tahle ideální kombinace dovolenkových atrakcí asi způsobila, že dnes GEOTOUR ročně vypraví skoro třicet takovýchto plaveb a vymýšlí stále nové a nové kombinace tras, neboť řada lidí i rodin se tam stále vrací. Zašli jsme za Zdeňkem, aby nám tyhle akce popsal blíž.

Člověče, jak tě vůbec napadlo začít dělat cyklozájezdy do míst, kam předtím kolo „ani nevkročilo"? Domorodce tam na kole neuvidíš, o cyklistických prodejnách nebo servisech ani nemluvě. Já byl na jedné z tvých prvních akcí koncem 90. let a vím, že tam místní na nás koukali někdy jako na atrakci.

Ještě za bolševika jsem se v Dalmácii poznal s místním kapitánem Ivanem. Když jsem pak po převratu založil GEOTOUR, právě se neklidně rozpadala Jugoslávie a Ivan neměl práci. Sotva zbraně, aspoň v části samostatného Chorvatska, umlkly, plula jsme s Ivanovou SILVOU poprvé. Pochopitelně bez kol, vyhlídkovou plavbou s koupáním a šnorchlováním. Ivan měl radost, byli jsme pro něj první zákazníci po dlouhé době. Jak rostl zájem, přidali jsme pak další lodě.

Protože jsem vždycky rád jezdil na kole, zprvu silničce a pak i horákovi, chtěl jsem to vyzkoušet i na Jadranu. I my jsme do té doby znali jen pobřeží a přístavy z lodi, vnitrozemí ostrovů vůbec. Trochu jsem se bál, že bude pusté, jednotvárné. Navíc, jak říkáš, byla to cyklisticky terra incognita. Párkrát jsem někam vyběhl pěšky, párkrát si půjčil motorku – a byl jsem nadšen. Z pestré krajiny, voňavé přírody, zapadlých vesniček se zemitými domorodci. Příště už jsem vzal kolo sebou a objevil první výživné bikové makadamy a kozí stezky. Výhledy z výšky na pobřeží a otevřené moře mi braly dech. Po pár kilometrech jsem zjistil, že mapy souhlasí s terénem jen v náznacích. Všechny cesty mimo asfalt jsme museli objevit sami. To už ale s prvními „kololodními" skupinami, které byly skutečnými prospektory. Ivana jsem tenkrát musel přemlouvat, aby kola na svoji loď vzal. Zpočátku říkal: taková blbost, loď s koly – to je jako slon s křídly.

Jaký druh lidí jezdí na ty plavby?

Složení skupin na lodi je dost pestré. V takové průměrné skupině máš pár ostřejších bikerů, kteří nevynechají žádnou doporučenou terénní vložku, pak zhruba stejný počet cykloturistů – ti se drží spíš na asfaltu, ale „libovému" makadamu se nevyhýbají. Pak dva tři silničáře, kteří chrochtají blahem na hladkém povrchu ostrovních silniček, kde je auto spíš výjimečným zjevem. A občas i někoho, kdo na kole nejezdí skoro vůbec a zůstává přes den na lodi, která ostrov obepluje a odpoledne se s jezdci setká v jiném přístavu. Už ten typ akce láká pohodové lidi, takže se skoro vždycky na lodi udělá dobrá parta. Lidi se pak scházejí i po zájezdu a stane se, že se všichni domluví i na tom, že spolu poplují za rok znovu.

Jezdí spíš partičky, párečky anebo sólisti?

Všichni. Velké party nad dvacet lidí si často zamluví celou loď. A hodně z těch, kteří se přihlásí jako sólisti, se domů vracejí jako párečky. Jen za poslední rok jsme dostali čtyři svatební oznámení od párů, které se daly dohromady na lodi. Romantická atmosféra

plavby navazování nových vztahů prostě nějak svědčí.

Kolik se vlastně může nebo musí najet denně kilometrů, aby se vůbec dorazilo do cíle, kde tě čeká loď? Spočítal jsi někdy průměrné převýšení? Ty ostrovy jsou vesměs hornaté.

Průměrná denní vzdálenost je tak mezi 40 a 80 kilometry. Kopců je dost, to je fakt. Často je to však jen jeden velký dokopec, pak nějaké houpání a – na závěr – dlouhý sjezd k lodi plný euforie. Denně nastoupáš zhruba kolem 700 metrů. Tohle jsou hodnoty průměrné, které si každý může svojí volbou trasy posunout nahoru nebo dolů. Některé dny jsou náročnější, jiné odpočinkovější.

Dnes nabízíš čtyři základní typy tras. Jak se mezi sebou liší?

Střední trasa je vyrovnaná co do výškových profilů i denních vzdáleností, dny jsou podobně náročné. Jižní trasa má víc extrémů – některé dny odpočinkové, na závěr pak máš možnost vrcholové prémie až do 1762 m n.m. Západní trasa je o poznání méně náročná než obě předchozí, s menšími výškovými rozdíly. Bikersky nejvydatnější jsou terénní úseky na trase Střední.

Objevitelská trasa je tak trochu vzpomínkou na naše první pionýrské plavby, je to plavba bez předem daného plánu. Plujeme často do přístavů i na ostrovy mimo pravidelné trasy. Informací o cyklotrasách je méně, o to víc pak momentů překvapení a kouzla neočekávaného. Půvab přece může být i v tom, že někdy nevíš, kde zrovna jsi, jak dlouhé bude stoupání a co tě za kopcem čeká.

Já už byl na třech tvých akcích. Naposledy loni na jaře. A co najednou nevidím. Šinu si to takhle po hlavním hřebeni Dugého Otoku, vychutnávám samotu, výhledy na moře a útesy po obou stranách – nikde žádný človíček ani auto. A najednou přímo proti mně mikrobus Mercedes s koly na střeše, za ním cykloinstruktor s megafonem a následuje ve skupině 30 německých cykloturistů – tempo nijak závratné. Následuje další instruktor a uzávěrkový vůz, který veze jídlo a pití. Prostě klasický německý sportovně-rekreační zájezd. Večer pak v přístavu na Malém Lošinji kotvíme vedle další německé lodi s koly. Znamená to, že to od tebe odkoukali?

Ještě jsi zapomněl na uniformovaného zdravotníka s odjištěnou lékárničkou, mechanika s tasenou pumpičkou a možná i tlumočníka, kteří jedou s takovým pelotonem také. Styl GEOTOURu je jiný, řekl bych liberální: Dáme hodně na samostatný názor lidí, nikomu nechceme nutit, kudy a jak rychle má jet. Důležité jsou dobré tipy a informace o cyklotrasách a veškeré zázemí na lodi – kajuty, sprchy a kvalitní jídlo připravené místním lodním kuchařem-profíkem. Vzdálenost, tempo a povrch ať si zvolí každý sám.

Na jednu stranu se pochlubím – v Dalmácii jsme byli v roce 1994 prvním organizátorem plaveb na tradičních jachtách po válce – a to včetně chorvatských. O pět let později pak byl GEOTOUR první cestovní kanceláří na dalmatských ostrovech s nabídkou programu kombinujícím plavbu s ježděním na kole. Na druhou stranu musím přiznat, že zhruba v době našich prvních kololodí se na severozápadních ostrovech Jadranu, v Kvarneru, objevily nezávisle na nás první německé skupiny v hromadném stylu – zprvu jen se základnou na jednom ostrově, později i v kombinaci s plavbou lodí. Takže jsme od sebe navzájem neopisovali. Postupem času jsme se my dostali s naší Západní trasou do Kvarneru a oni do Dalmácie.

Bude následovat invaze dalších národů?

Chorvatům se podařilo ostrovy uchránit před paneláky, hotelovými městy a apartmánovými komplexy. Tak skvělé přírodní pobřeží jinde ve Středomoří nenajdeš. Ostrovů je přes tisíc, jejich pobřežní čára měří celkem 4000 km. To vše znamená, že zájem ze strany cizích turistů určitě dál poroste, a to i ze zemí, kde snad ještě loni považovali Chorvatsko za válečnou zónu. Letos se roztrhl pytel například s Nory, pro které také připravujeme plavby.

Na tvých zájezdech si lidé sami určují tempo i obtížnost trasy. Ráno rozdělíte mapy, vysvětlíte orientační body a možné varianty. Místní značení cest je samozřejmě takřka nulové. Vím ale, že vy sami tam děláte svoje značení na cestách – třeba šipky barvami. Musíte to každý rok obnovovat?

Naše značky pomáhají v nouzi na křižovatkách, kde jiný orientační bod není. Takže hlavně na makadamech a kozích stezkách. Průvodci prvních jarních termínů jsou zároveň značkaři, kteří mají za úkol všechny značky zkontrolovat a obnovit. Dodnes nacházíme nová spojení a nové, dosud neznámé cesty a místní nás často překvapí třeba tím, že z týdne na týden stačí v makchiích prorazit novou makadamovou cestu anebo natáhnout asfaltový kobereček. Jednu cestu na Korčule dokonce zpevnili na naši objednávku, i když vyslovenou neoficiálně, nad sklenkou rakije se šéfem místní správy silnic. Výklad průvodce k trasám se tak neustále aktualizuje.

Plánuješ nějaké další trasy? Které ostrovy jsou ještě neprojeté a ta možnost by byla?

Promiň, že nebudu konkrétní, plány do budoucna považuju za naše výrobní tajemství. Většinu "jetelných" ostrovů jsme sice už "objevili", ať už při plánovaných trasách anebo té Objevitelské. To však neznamená, že známe všechna spojení a všechny přístavy. Velkou výzvou jsou teď pro nás některé zajímavé části pobřeží pevniny.

Děláš zájezdy na jaře a na podzim. Zkusili jste to už i v létě? Šlo by to v tom vedru? Jaký je rozdíl mezi jarem a podzimem?

Na jaře všechno kvete a voní, na podzim zase dozrává víno, fíky, granátová jablka a mandarinky. Miloši, ty víš, že chuť přirozeně dozrálé mandarinky je úplně jiná, než té, kterou koupíš u nás v hypermarketu.

Léto pro ježdění na kole na ostrovech tak vhodné není. Nejen kvůli vedru, ale i vzhledem k většímu ruchu v přístavech i na ostrovních silničkách. Skupina učitelů, kteří nemají volno jindy než o prázdninách, si u nás plavbu v srpnu objednala. Byli nadšeni, ale musel jsem jim říct, že mimo hlavní sezónu je to příjemnější.

Kolik u tebe stojí v průměru zájezd a s jakými dalšími výdaji musí lidé počítat? Kde si mohou zjistit přesné ceny a termíny zájezdů?

Zájezd KOLO.LOĎ stojí letos kolem čtrnácti tisíc, včetně dopravy autobusem s kolovlekem. Navíc se utratí prakticky už jen za pití a sem tam za nějaké vstupné. Zájemci najdou všechny informace na www.geotour.cz. Rádi jim pošleme i čerstvou tištěnou nabídku.

Miloš Kubánek

Silva a Tvrdí – dvě vlajkové „kololodě"

KTM
Bikes vom Besten
KTM Fahrrad GmbH
Harlochnerstrasse 13
5230 Mattighofen
Tel: +43(0)7742-4091-0
Fax: +43(0)7742-4091-73
eMail: info@ktm-bikes.cz
www.ktm-bikes.cz

Rám Alu AN-6,DB | **Vidlice** Manittou Scareb Platinium 100mm | **Brzdy** Shimano Deore XT Disc | **Komponenty** Shimano Deore XT, Ritchey WCS | **Váha** 10,4 kg (bez pedálů)
Doporučená MOC 71.990

Rám Scandium / Alu TB | **Vidlice** Rock Shox SID Team 80 mm | **Brzdy** Shimano XTR | **Komponenty** Shimano XTR, Ritchey WCS | **Váha** 9,4 kg (bez pedálů)
Doporučená MOC 103.990

Rám Scandium / Alu TB | **Vidlice** Fox FX 80 80 mm Terra Logic | **Brzdy** Shimano XTR Disc | **Komponenty** Shimano XTR, Ritchey WCS | **Váha** 9,6 kg (bez pedálů)
Doporučená MOC 112.990